

Niittyä

2.2.2016

5/10/2016

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntönnö 15.01.2016, TEM/1557/00.04.01/2015

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi työsopimuslain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työsopimuslain säännöksiä, jotka koskevat määräaikaista työsopimusta, koeaikaa ja takaisinottovelvollisuutta. Esitys perustuu hallitusohjelman kirjaukseen.

1) Määräaikaiset työsopimukset

Esityksen mukaan työsopimuslain 1 luvun 3 §:ää muutettaisiin siten, että määräaikainen työsopimus voidaan tehdä ilman perusteltua syytä enintään kolme kertaa siten, että sopimusten yhteenlaskettu kesto ei saa ylittää yhtä vuotta (työllistämissopimus) ja edellyttäen, että palkattava henkilö ei ole ollut edeltävän kahden vuoden aikana työsuhteessa kyseiseen työnantajaan.

Muutosehdotus itsessään on hyväksyttävissä. Työllistämissopimuksen edellytyksenä on muun ohessa se, että palkattava henkilö ei ole ollut edeltävän kahden vuoden aikana työsuhteessa kyseiseen työnantajaan. Lakiehdotuksen perusteluista ilmenee (ainakin esimerkistä), että työllistämissopimus itsessään tai niiden välillä tehty muu määräaikainen sopimus ei ole säännöksessä tarkoitettu "edeltävän kahden vuoden aikana" ollut työsuhte. Säännöstekstissä asia tulisi ilmaista selvemmin esim. siten, että kahden vuoden vaatimus koskee aikaa ennen ensimmäisen työllistämissopimuksen tekemistä.

Työllistämissopimusta koskeva esitys on tarkoitettu selkeäksi ja helposti sovellettavaksi. Näin onkin kun tarkastellaan vain muutettavaa 3 §:n 2 momenttia. Kun myös työllistämissopimuksia tarkastellaan 3 §:n 4 momentin (nykyinen 3 momentti) valossa, tilanne muuttuu. Voimassaolevan 3 momentin soveltaminen ja tulkinta ei ole missään muotoa yksiselitteistä ja helppoa. Kun säännöstä sovelletaan sellaisenaan myös työllistämissopimusten tekemiseen, jää työllistämissopimusten käyttöala monilla aloilla ja työpaikoilla vähäiseksi. Mahdollinen työllistämisaikutus kohdistunee käytännössä pieniin yrityksiin. Esitetyn mallin käytettävyys on heikko ja kuntasektorin suurten työnantajien mahdollisuudet tarjota työtä tämän muutoksen myötä eivät kasva.

Lakiesitys koskee työsopimuslain muuttamista. Kunnallisia viranhaltijoita koskevan lain (304/2003) 3 §:n 2 momentin säännös määräaikaista virkasuhteesta vastaa asiallisesti työsopimuslain 1 luvun 3 §:n säännöstä. Erilainen sääntely tältä ei osin ole perusteltua, joten työsopimuslain muu-

Niittylä

2.2.2016

5/10/2016

toksen sisällyttäminen myös viranhaltijoita koskevaan lainsäädäntöön tulee valmistella pikaisesti

2) Koeaika

Esityksessä ehdotetaan työ sopimuslain 1 luvun 4 §:n koeaikaa koskevaa säännöstä muutettavaksi siten, että koeajan enimmäispituus olisi 6 kuukautta nykyisen 4 sijasta. Lisäksi ehdotetaan, että työnantajalla olisi oikeus pidentää koeaikaa kuukaudella kutakin koeaikaan sattuvaa työkyvyttömyydestä tai perhevapaasta johtuvaa 30 kalenteripäivän poissaoloa kohden.

Säännösehdotuksen muotoiluun ei ole huomauttamista.

Koeajan pidentäminen 6 kuukauteen vastaa sinänsä kunnallisia viranhaltijoita koskevaa sääntelyä. Jos säännöksellä tavoitellaan työllistämiskynnyksen merkittävää laskua, on esitetty koeaika edelleen liian lyhyt ja sen tulisi olla yhden vuoden mittainen.

Koeajan pidentäminen työkyvyttömyyden vuoksi on perusteltu uudistus. Käytännössä on suhteellisen usein syntynyt tilanteita, joissa työkyvyttömyys on voinut johtaa työsuhteen päättämiseen koeaikana koska henkilön kyky suoriutua tehtävistään ei ole voitu arvioida.

Lakiesitys koskee työ sopimuslain muuttamista. Kunnallisia viranhaltijoita koskevan lain (304/2003) 8 §:n säännös koeajasta vastaa asiallisesti työ sopimuslain 1 luvun 4 §:n säännöstä. Erilainen sääntely koeajan jatkamista koskevan muutoksen osalta ei ole perusteltua, joten työ sopimuslain muutoksen sisällyttäminen myös viranhaltijoita koskevaan lainsäädäntöön tulee valmistella pikaisesti.

3) Takaisinottovelvollisuus

Esityksessä ehdotetaan työ sopimuslain 6 luvun 6 §:n muuttamista siten, työnantajan ns. takaisinottovelvollisuutta koskevaa 9 kuukauden aikaa lyhennetään 4 kuukauteen. Niiden työntekijöiden osalta joiden irtisanomisaika on 6 kuukautta, takaisinottovelvollisuus aika olisi kuitenkin 6 kuukautta.

Ehdotettu muutos on sinänsä selkeä ja hyväksyttävissä.

Lakiesitys koskee työ sopimuslain muuttamista. Kunnallisia viranhaltijoita koskevan lain (304/2003) 46 §:n säännös vastaa takaisinottoajan pituuden osalta työ sopimuslain 6 luvun 6 §:n säännöstä. Tältä osin ei ole perusteltua, että säännökset olisivat erilaisia, joten takaisinottovelvollisuutta koskevan työ sopimuslain muutoksen sisällyttäminen myös viranhaltijoita koskevaan lainsäädäntöön tulee valmistella pikaisesti.

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

Neuvottelupäällikkö

Sari Ojanen

Johtava työmarkkinalakimies

Lauri Niittylä